

“Bu içerik, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmaları amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.”

1. Kuvâ-yı Millîye birlikleri, düşmandan sayıca az ve donanımca yetersiz olmasına rağmen, Anadolu halkının büyük desteğini kazanmıştır. Halk, vatanını işgalcilere karşı korumak için bu direniş hareketine gönülden katılmış; hem canını ortaya koymuş hem de elindeki tüm imkânlarla yardımcı olmuştur.

- a. Kuvâ-yı Millîye birliklerinin sayıca az ve donanımca yetersiz olmasına rağmen başarı kazanmasında hangi etkenler rol oynamıştır? İki tanesini yazınız.

- b. Halkın Kuvâ-yı Millîye'ye gönülden destek vermesinin temelinde hangi duygu ve düşünceler yatmaktadır? Kısaca açıklayınız.

2. Amasya Genelgesi, Türk milletinin bağımsızlık yolunda attığı en önemli adımlardan biri olarak kabul edilir. 22 Haziran 1919 tarihinde yayımlanan bu genelge ile Mustafa Kemal Paşa, hem ülkenin içinde bulunduğu durumu ortaya koymuş hem de kurtuluş mücadelesinin yol haritasını belirlemiştir. Bu nedenle Amasya Genelgesi, Millî Mücadele'nin “programı” olarak nitelendirilir.

Genelgede yer alan bazı maddeler şunlardır:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- Milletin içinde bulunduğu durumu göz önünde bulundurmamak ve haklarını dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulun toplanması gereklidir.
- Anadolu'nun her bakımdan en güvenilir yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.

- a. Yukarıda verilen Amasya Genelgesi'nin maddelerini ve yayımlandığı dönemin şartlarını dikkate alarak, Mustafa Kemal Paşa'nın bu genelge ile ulaşmak istediği üç temel amacı yazınız.

b. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi ile milletin kendi kaderini belirlemesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu düşünce, hangi yönetim anlayışının temellerini oluşturmuştur? Açıklayınız.

- 3. Aşağıdaki tabloda Misakımillî kararları ve Büyük Millet Meclisi'nin (BMM) özellikleri verilmiştir. Tabloyu “Ulusal Egemenlik”, “Tam Bağımsızlık” ve “Vatanın Bütünlüğü” ilkelerinden uygun olanıyla eşleştirerek tamamlayınız ve bu eşleştirmenizin nedenini ilgili açıklama bölümüne yazınız.**

MADDE/ÖZELLİK	İLİŞKİLİ OLDUĞU İLKE	AÇIKLAMA
Mondros Ateşkesi imzalandığı sırada işgal edilmemiş bölgeler kesin Türk yurtdur, parçalanamaz.		
BMM'nin üyeleri, padişah tarafından değil halkın seçimiyle belirlenmiştir.		
Siyasi, mali ve ekonomik gelişmemizi engelleyecek hiçbir sınırlama kabul edilemez.		

- 4. Büyük Millet Meclisinin açılması, bağımsızlık ve ulusal egemenlik açısından önemliydi. Ancak bazı kesimler bunu hemen benimsemedi. Eski alışkanlıklarını sürdürmek isteyen gruplar, bölgesel çıkarlar ve dış etkiler çeşitli ayaklanmalara yol açtı. BMM, bu ayaklanmalara karşı askerî, hukuki ve dinî alanlarda önlemler aldı.**

BMM'nin ayaklanmalara karşı aldığı askerî, hukuki ve dinî alanlardaki önlemlere örnek vererek açıklayınız.

- 5. I. Dünya Savaşı'nda galip gelen İtilaf Devletleri, Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşmayı ve Türk milletinin egemenlik haklarını ortadan kaldırmayı amaçladılar. 10 Ağustos 1920'de Sevr Antlaşması'nı dayattılar. Bu antlaşma, Türk milletine Anadolu'da yaşama hakkı tanımadı, vatan topraklarını parçalayarak bağımsız bir devlet olarak varlığını sona erdirmeyi hedefledi. Bu yüzden tarihimizde “ölüm fermanı” olarak nitelendirildi.**

a. Sevr Antlaşması'nın içerdiği maddeler göz önüne alındığında, bu antlaşma neden “ölüm fermanı” olarak nitelendirilmiştir? Açıklayınız.

b. Bu antlaşmaya karşı Türk milletinin ve Mustafa Kemal Paşa'nın tepkisi ne olmuştur? Kısaca açıklayınız.

6. Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'nun farklı bölgelerinde düzenli ordu birlikleri ve halk direniş güçleri düşman işgaline karşı savaşmıştır. Bu cephelerden biri doğuda, diğeri ise güneyde açılmıştır. Her iki cephede de Türk milleti, hem askerî hem de millî birlik anlayışıyla önemli başarılar elde etmiştir.

Aşağıdaki tabloda Doğu ve Güney Cephelele ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Cephelelele özelliklerini dikkate alarak tabloyu uygun şekilde doldurunuz.

ÖZELLİK	DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ
Cephede Savaşılan Devlet		
Mücadele Biçimi		
Sonuçlandıran Antlaşma		
Cephelelele Kapanmasının Sağladığı Yarar		
TBMM Açısından Önemi		

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.	1
İTA.8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.	2
İTA.8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.	3
İTA.8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.	4
İTA.8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.	5
İTA.8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.	6

ÇÖZÜMLER

1.

a.

- Millî Birlik ve Beraberlik
- Vatanseverlik, Millî Mücadele Azmi
- Halkın Fedakârlığı
- Teşkilatlanma Kabiliyeti

b.

- Vatan Sevgisi
- Bağımsızlık
- Millî Egemenlik
- Kutsal Değerleri Savunma

2.

a.

- Millî bağımsızlığı sağlamak
- Millî iradeye dayalı bir yönetim kurmak
- Millî Mücadele'yi örgütlemek

- b. Mustafa Kemal Paşa'nın Amasya Genelgesi'nde vurguladığı düşünce, millî egemenliğe dayalı bir yönetim anlayışının temellerini oluşturmuştur.

3.

MADDE/ÖZELLİK	İLİŞKİLİ OLDUĞU İLKE	AÇIKLAMA
Mondros Ateşkesi imzalandığı sırada işgal edilmemiş bölgeler kesin Türk yurtdur, parçalanamaz.	Vatanın Bütünlüğü	Bu maddeyle Türk yurdunun sınırları belirlenmiş, toprak bütünlüğünün korunması amaçlanmıştır.
BMM'nin üyeleri, padişah tarafından değil halkın seçimiyle belirlenmiştir.	Ulusal Egemenlik	Bu durum, egemenliğin millete ait olduğunu ve ulusal egemenlik ilkesinin benimsendiğini gösterir.
Siyasi, mali ve ekonomik gelişmemizi engelleyecek hiçbir sınırlama kabul edilemez.	Tam Bağımsızlık	Bu madde, dış müdahaleleri reddederek, tam bağımsızlığın esas alındığını gösterir.

4. BMM, ayaklanmalara karşı askerî olarak düzenli orduyu görevlendirmiş, hukuki olarak Hıyaneti Vatanîye Kanunu ve İstiklal Mahkemeleri ile isyancıları yargılamış, dinî olarak ise Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi'den alınan fetva ile halkı uyarak önlem almıştır.

5.

- Sevr Antlaşması, Türk milletine Anadolu'da bağımsız bir devlet olma hakkı tanımadığı ve vatan topraklarını parçalayıp yabancı devletlere böldüğü için "ölüm fermanı" olarak nitelendirilmiştir.
- Türk milleti ve Mustafa Kemal Paşa bu antlaşmayı kesinlikle reddetmiş, Millî Mücadele'yi başlatarak antlaşmanın uygulanmasını engellemiş ve imzalayanları vatan haini ilan etmiştir.

6.

ÖZELLİK	DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ
Cephede Savaşılan Devlet	Ermenistan	Fransa ve Ermeni Askerleri
Mücadele Biçimi	Düzenli Ordu Savaşı	Kuvâ-yı Millîye ve Düzenli Ordu
Sonuçlandıran Antlaşma	Gümrü Antlaşması	Ankara Antlaşması
Cephenin Kapanmasının Sağladığı Yarar	Buradaki birliklerin ve malzemenin Batı Cephesi'ne kaydırılması	Buradaki birliklerin ve malzemenin Batı Cephesi'ne kaydırılması
TBMM Açısından Önemi	TBMM'nin ilk askerî ve siyasi başarısıdır.	İtilaf Devletleri'nden biri olan Fransa, TBMM'yi tanımıştır.

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Kazanım: İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa İstanbul'a gelmişti. İtilaf Devletleri, gerçekleştirdikleri işgallerle ateşkesin ağır şartlarına dahi uymayacaklarını açıkça ortaya koymuşlardı. O günlerde ülkenin kurtuluşu için çeşitli çözüm önerileri ortaya atılmıştı. Bunlardan birincisi İngiltere veya Amerikan mandasını istemek, bir diğeri de bölgesel kurtuluş yollarını aramaktı. Bu çözüm önerilerini doğru bulmayan Mustafa Kemal, kurtuluşun halkın millî birlik ve beraberliğinin sağlanmasıyla elde edileceğine inanmaktaydı. İşgal kuvvetlerine karşı millî bağımsızlığın kazanılması için mücadele edilmesi gerektiğini düşünmekteydi.

Mustafa Kemal'in bu tutumunun Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecine etkilerini değerlendiriniz.

Kazanım: İTA.8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

2. Mustafa Kemal'in Amasya Genelgesi metnini dönemin ünlü komutanlarına imzalatıp onaylatmasının amacını yazınız.

Kazanım: İTA.8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir

3. Misak-ı Millî'nin "Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılacaktır." maddesini tam bağımsızlık ilkesi ile ilişkilendirerek açıklayınız.

Kazanım: İTA.8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

4. İstanbul Hükûmeti'nin yayımladığı fetvaya karşı Ankara Müftüsü Rıfat (Börekçi) Efendi ve 150 müftünün imzasıyla Millî Mücadele'yi destekleyen fetva yayımlanmasını Millî Mücadele'ye katkıları açısından değerlendiriniz.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Kazanım: İTA.8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.

5. Tayyar Rahmiye 1920'de Adana'da Fransızlara karşı müfrezesiyle birlikte savaşmıştır. Osmaniye işgale uğrayınca Hüseyin Ağa'nın millî kuvvetlerine katılmak için müracaat eden Rahmiye Hanım'a, Hüseyin Ağa'nın "Bacım! Bu er işidir, sen cephe gerisinde belki daha yararlı olursun." demesi üzerine Tayyar Rahmiye Hanım: "Vatanın savunmasında hepimiz eriz. Düşman, toprağımıza ayak basmış; harîm-i ismetimizi (mukaddes ocak, namus ocağı, vatan) kirletmek istiyor. Elim silah tutarken ben nasıl savaşmam?" cevabını vermiştir.

Tayyar Rahmiye'nin sözlerini dikkate alarak, Güney Cephesi'nde Türk milletinin işgalcilere karşı verdiği mücadelenin Millî Mücadele ruhu üzerindeki etkisini değerlendiriniz.

8. SINIF 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağına önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Ünite	Kazanımlar	2. Sınav	
		Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
		1. Senaryo	2. Senaryo
BİR KAHRAMAN DOĞUYOR	İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.		
	İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.		
	İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.		
	İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.		
MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR	İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.	1	1
	İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	1	1
	İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.		1
	İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.		1
	İTA.8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.	1	1
	İTA.8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.	1	1
	İTA.8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.	1	1
	İTA.8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.	1	1

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!	İTA.8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.		
---	--	--	--

- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 2, 3, 4, 5 ve 6. sorular
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 1'deki 1. soru

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

1. Aşağıda Sevr Antlaşması'na karşı bazı milletvekillerinin konuşmaları verilmiştir.

Nebil Efendi:

— Boşuna yorulmuşlar. Türkiye yok deselerdi daha iyi ederlerdi.

Refik Bey:

— Biz hiçbir fert, hâkimiyetimize, istiklalimize, şerefimize aykırı olan böyle bir antlaşmayı kabul edeceklerden değiliz. Bu uğurda her türlü fedakârlığı kabul ettik ve hiçbir şeyden çekinmeyeceğiz.

Mustafa Necati Bey:

— Dört harp senesinde Kafkas'ın yalçın kayalarında, Çanakkale'nin buzlu sahalarında, Mısır'ın kızgın çöllerinde üç milyon evladını feda eden bir milleti boğazlamak demek cihana karşı, biz medeniyeti yıkıyor; biz insaniyeti yıkıyoruz, demektir.

Mustafa Kemal Paşa:

— Efendiler! Milletimizin hissiyatını tamamen tercüme eden bu heyecan ve üzüntümüzü kaybetmeden, idamımıza hükmeden düşmanlarımıza karşı daha kararlı ve daha kuvvetli karşı koyma çarelerini düşünmek için celseyi tatil ediyorum.

Bu konuşmalardan hareketle milletvekillerinin Sevr Antlaşması ile ilgili düşüncelerini değerlendiriniz.

Kazanım: 8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile “ulusal egemenlik” ve “tam bağımsızlık” ilkeleri ile ilişkilendirir.

Birinci Büyük Millet Meclisinin nasıl teşekkül ettiğine kısaca değinilir.

2. Mustafa Kemal, Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920'de yapılan toplantıda meclise bir önerge sundu. Bu önergede yer alan maddelerden biri şöyledir:

Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.

Önergede yer alan bu madde ile vurgulanmak istenen kavramı yazınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerine ve kanunun uygulanma sürecine değinilir.

3. 29 Nisan 1920'de Meclis tarafından, ayaklananlarla mücadele etmek ve askerden kaçışları önlemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye (vatana ihanet) Kanunu çıkarıldı. Bu Kanun'a göre meclise karşı söz, yazı ve hareketleriyle saldırıda bulunanlar ve ayaklananlar vatan haini sayıldı. Daha sonra suçluların yargılanması amacıyla üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

Bu parçada Büyük Millet Meclisinin hangi yetkileri kullandığını yazınız.

Kazanım: 8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.

Savaş öncesinde ülkeler arasındaki bloklaşmalara değinilir.

4. XIX. yüzyılda siyasi birliğini tamamlayarak sömürgeciliğe yönelen ve Avrupa'daki kuvvetler dengesini etkileyen iki devleti yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

- a) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler taarruz ve savunma özellikleri belirtilerek (Kafkas, Kanal, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Irak ve Suriye) harita üzerinde gösterilir.
- b) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne ve Kafkas Cephesi'ndeki Sarıkamış Harekâtı'na değinilir.
- c) Mustafa Kemal Paşa ve diğer önemli şahsiyetlerin cephelerdeki görev ve başarıları çeşitli alıntılar üzerinden ele alınır.
- ç) 1915 Olayları ve Tehcir Kanunu'na değinilir.
- d) Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ele alınır.

5. I. Dünya Savaşı sonunda Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.

Milletler Cemiyetinin kurulmasına karar verilen konferansın adını yazınız?

Kazanım: 8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

- a) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri ele alınır.
- b) Millî Mücadele'nin hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlara Mustafa Kemal'in bulduğu çözüm yollarına değinilir.
- c) Millî Mücadele Dönemi'nde basının rolüne kısaca değinilir.

6. I. Sivas Kongresi
II. Havza Genelgesi
III. Amasya Görüşmeleri
IV. Erzurum Kongresi
V. Amasya Genelgesi

Numaralanmış tarihî gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
8 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 2'deki tüm sorular

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar. Millî cemiyetler ve millî varlığa düşman cemiyetlerin başlıca özelliklerine değinilir.

1. Güney Cephesi'nde Fransız işgaline karşı gelişen Kuvâ-yı Millîye ruhu İzmir'in işgali üzerine Batı Cephesi'nde de kendisini gösterdi. İşgale karşı silahlı mücadele fikri kısa sürede Batı Anadolu'nun her tarafına yayıldı. Pek çok yerde irili ufaklı Kuvâ-yı Millîye birlikleri kuruldu. Her yaştan eli silah tutan gönüllülerin oluşturduğu bu birlikleri kimi yerde subaylar, kimi yerde ise Ethem Bey, Demirci Mehmet Efe ve Yörük Ali Efe gibi yerli halktan liderler komuta ediyordu.

Bu parçaya göre Kuvâ-yı Millîye'nin özellikleri ile ilgili yorumlarınızı yazınız.

Kazanım: 8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.

Birinci Büyük Millet Meclisinin nasıl teşekkül ettiğine kısaca değinilir.

2. Mustafa Kemal, Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920'de yapılan toplantıda meclise bir önerge sundu. Bu önergede yer alan maddelerden biri şöyledir:

Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.

Önergede yer alan bu madde ile vurgulanmak istenen kavramı yazınız.

Kazanım: 8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılma gerekçelerine ve kanunun uygulanma sürecine değinilir.

3. 29 Nisan 1920'de Meclis tarafından, ayaklananlarla mücadele etmek ve askerden kaçışları önlemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye (vatana ihanet) Kanunu çıkarıldı. Bu Kanun'a göre meclise karşı söz, yazı ve hareketleriyle saldırıda bulunanlar ve ayaklananlar vatan haini sayıldı. Daha sonra suçluların yargılanması amacıyla üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

Bu parçada Büyük Millet Meclisinin hangi yetkileri kullandığını yazınız.

2. SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar. Savaş öncesinde ülkeler arasındaki bloklaşmalara değinilir.

4. XIX. yüzyılda siyasi birliğini tamamlayarak sömürgeciliğe yönelen ve Avrupa'daki kuvvetler dengesi-
sini etkileyen iki devleti yazınız.

Kazanım: 8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

- a) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler taarruz ve savunma özellikleri belirtilerek (Kafkas, Kanal, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Irak ve Suriye) harita üzerinde gösterilir.
- b) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne ve Kafkas Cephesi'ndeki Sarıkamış Harekâtı'na değinilir.
- c) Mustafa Kemal Paşa ve diğer önemli şahsiyetlerin cephelerdeki görev ve başarıları çeşitli alıntılar üzerinden ele alınır.
- ç) 1915 Olayları ve Tehcir Kanunu'na değinilir.
- d) Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ele alınır.

5. I. Dünya Savaşı sonunda Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.

Milletler Cemiyetinin kurulmasına karar verilen konferansın adını yazınız?

SENARYO 2

Kazanım: 8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

Mustafa Kemal'in ve halkın tepkisi millî birlik ve beraberlik ile vatanseverlik açısından ele alınır.

6. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında Osmanlı topraklarının büyük bölümü işgal edilmiştir.

Aşağıdaki Osmanlı topraklarının hangi devletler tarafından işgal edildiğini yazınız.

Antalya'dan Konya'ya kadar olan yerler:

İzmir ve çevresi:

Suriye, Hatay (Dört Yol), Lübnan, Mersin, Adana:

Kazanım: 8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

a) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, Havza Genelgesi, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri ele alınır.

b) Millî Mücadele'nin hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlara Mustafa Kemal'in bulduğu çözüm yollarına değinilir.

c) Millî Mücadele Dönemi'nde basının rolüne kısaca değinilir.

7. I. Sivas Kongresi
II. Havza Genelgesi
III. Amasya Görüşmeleri
IV. Erzurum Kongresi
V. Amasya Genelgesi

Numaralanmış tarihî gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

Kazanım: 8.2.8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

8. Misak-ı Milli'ye aykırı olması ve Türk milletinin bağımsızlığını yok sayması nedeniyle Büyük Millet Meclisi tarafından tanınmayan antlaşmayı yazınız.